

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه معاونت آموزش و امور حوزه‌ها اداره ارزشیابی و امتحانات				باسمه تعالی امتحانات پایان سال – خرداد ۱۳۹۴		گروه: الف	
پایه :		۴		موضوع :		تاریخ ۴	
تاریخ :		۹۴/۰۳/۱۲				۱۰:۳۰	
نام کتاب: سیره پیشوایان، از زندگی امام باقر(ع) تا زندگی امام هادی(ع)							
لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)							

تستی

۱. کدام گزینه از فعالیت‌های سیاسی امام صادق(ع) است؟
 ا. اعزام نمایندگان برای تبلیغ امامت ☒
 ب. ترغیب شورشیان ☐
 ج. کمک مالی به مخالفان حکومت ☐
 د. مخالفت صریح با سران حکومت ☐
۲. قیام زید بن علی در زمان کدام خلیفه اتفاق افتاد؟
 ا. هشام بن عبد الملک ☒
 ب. ولید بن عبد الملک ☐
 ج. منصور دوانیقی ☐
 د. یزید بن ولید بن عبد الملک ☐
۳. «دارالحکمة» توسط چه کسی بنیان‌گذار شد؟
 ا. مأمون ☐
 ب. متوکل ☐
 ج. هارون ☒
 د. امین ☐
۴. مأمون پس از خلافت، مذهب کلامی را اختیار کرد.
 ا. اشاعره ☐
 ب. قدریه ☐
 ج. اهل حدیث ☐
 د. معتزله ☒

تشریحی

۱. انگیزه سیاسی خلفا از منع تدوین حدیث چه بود؟
 از بین بردن امتیازات بزرگی که نصیب امیرمؤمنان(ع) شده بود؛ چون آن حضرت در ایام حیات پیامبر، کتاب‌هایی تألیف کرد که حقایق بیان شده از سوی پیامبر در آنها گردآوری شده بود.
۲. توجیه خوارج در جدایی از امیرالمؤمنین(ع) چه بود؟ امام باقر(ع) چگونه این توجیه را پاسخ دادند؟
 خوارج با استدلال به اینکه امیرالمؤمنین(ع) غیر خدا را در دین حکم قرار دادند از ایشان جدا شدند. امام باقر(ع) فرمودند: خداوند در شریعت پیامبر خود در دو مورد، دو نفر را حکم قرار داده است؛ یکی در مورد اختلاف میان زن و شوهر (نساء، آیه ۳۵) و دیگری داوری سعد بن معاذ که پیامبر او را میان خود و قبیله بنی قریظه حکم قرار داد.
۳. عوامل جنبش و پیشرفت علمی در عصر امام صادق(ع) را بنویسید. (۲ مورد)
 ۱. آزادی و حریت فکر و عقیده در اسلام که عباسیان در این آزادی فکری بی‌تأثیر نبودند
 ۲. محیط مذهبی آن روز و تشویق‌های پیامبر به کسب علم و ترغیب قرآن به علم و تعلم و تفکر
 ۳. اقوام و مللی که اسلام را پذیرفته بودند، نوعاً دارای سابقه فکری و علمی بودند
 ۴. تسامح دینی و همزیستی مسالمت آمیز با غیر مسلمین و مخصوصاً اهل کتاب که مناظرات بسیاری با آنان انجام شد.
۴. چه عواملی به سقوط امویان انجامید؟ (۴ مورد)
 ۱. تبدیل حکومت اسلامی به رژیم استبدادی موروثی
 ۲. صرف اموال مسلمین در خوش‌گذرانی‌ها و تجملات
 ۳. دستگیری، زندان، شکنجه و قتل عام
 ۴. صدور احکامی برخلاف گفته قرآن و پیامبر
 ۵. عدم انطباق جرم و جزا
 ۶. عدم مصونیت فقهاء و آمران به معروف و ناهین از منکر
 ۷. درهم شکستن حرمت شعائر و مظاهر اسلامی
 ۸. شهید کردن خاندان پیامبر
 ۹. تبعیض نژادی و ...

۵. آیا قیام زید، مورد تأیید امام صادق (ع) بود؟ توضیح دهید. ۹-۴۰۷

فرمایشات امام صادق (ع) و سایر ائمه نشان می‌دهد که زید در قیام خود از سوی امام صادق (ع) تاییده شده است و از جمله این مؤیدات، کلمات امام صادق (ع) است که فرمود: خدا عمویم زید را رحمت کند، اگر پیروز می‌شد به قرار خود وفا می‌کرد و مردم را به شخص برگزیده‌ای از آل محمد (ع) دعوت می‌کرد. و نیز فرمود: خدا مرا در خون او و اصحابش شریک کند.

۶. امام صادق (ع) چه افرادی را به عنوان وصی خود معرفی کردند؟ ۴۱۴

منصور دوانیقی - محمد بن سلیمان والی مدینه - عبدالله بن جعفر - امام کاظم (ع) - حمیده (همسر آن حضرت).

۷. أ. هشام برای بی‌اثر ساختن موفقیت امام باقر (ع) در مناظره با اسقف مسیحیان چه کرد؟ ب. نام دو خلیفه دیگر معاصر با امام باقر (ع) را بنویسید.

أ. به ایشان تهمت زدند و امام را به گرایش داشتن به مسیحیت متهم کردند.

ب. ولید بن عبدالملک، سلیمان بن عبدالملک، عمر بن عبدالعزیز، یزید بن عبدالملک.

۸. دلایل عدم صداقت مأمون در طرح ولایت‌عهدی برای امام رضا (ع) چه بود؟ (۴ مورد) ۹-۴۸۸

۱. امام را با اجبار از مدینه به مرو آوردن و تحت نظر مأمورین قرار دادن ۲. انتخاب مسیری دشوار برای انتقال امام ۳. خودش را ولیعهد امام قرار داد آنگاه که ابتداء تصدی منصب خلافت را پیشنهاد کرد ۴. تهدید امام به قتل، هنگامی که با امتناع امام مواجه شد ۵. بازگرداندن امام از نماز عید ۶. پیشنهاد ولایت‌عهدی به امام در حالی که حضرت ۲۰ سال از او بزرگ‌تر بودند.

۹. دو دلیل قرآنی بر امکان تصدی امامت توسط کودک بنویسید. ۵۳۵

۱. خدا درباره حضرت یحیی می‌فرماید: «... وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا» ۲. حضرت عیسی (ع) در گهواره فرمود: خدای تعالی مرا نبی قرار داده است.